

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Áigi boahkuhuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahkuheapmi)

Našunála mánáidboahkuhanprográmmas fálljuvvojit oahppit 6. luohkás (11–12 jagi) ođasmahttindosa boahkuheamis mii lea virusdávddaid bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahkuheapmi). Vuosttaš dosa addo dábálepmost go máná lea 15 mánu. Bisuhan dihte buori suodjaleami fálllo dál ođasmahttindosa.

Dávddaid birra

Bárkodávda I lea dat duođaleamos ja eanemus njoammu mánáiddávda. Go buohccá dávddain de leat vuos nuorvodávdamearkkat ja alla feber, dasto ihtaluvvá. Bárkodávddain šaddet dávjá váttisvuodát nu mo geahpesvuolši, bronkihtta ja gaskabealljevuolši. Duođalaš váikkuhusat nu mo vuoiŋŋašvuolši (encefalitt), bistevas vuoiŋŋašvihki ja jápmin dáhphuvvá maiddá sin gaskkas geat eai leat boahkuhuvvon min osiin máilmmis.

Daskovihki addá febera ja ahte nierračolgaráksá bohtana. Dábáleamos váddu lea daskovihkevuoiŋŋašcuzzavuolši (meningitt), mii dábálepmost nohká bistevas vigiid haga. Duođaleabbo váddu lea ahte sáhhtá šaddat bealjeheapmin agibeavái. Jus gánnat oččohallet daskovihká manŋá rávásmanagi, sáhhtá virus fallehit vuolleváimmuid ja dagahit ahte šattolašvuolta hedjona.

Ruksesboahkut lea láivves dávda mainna šaddá feber ja ihtaluvvá. Jus áhpehis nisu geas ii leat immunitahtta dávdi oččohallá ruksesboahkuide sáhhtá dávda vahágahttit ogi duođalaččat. Riska ahte šaddet liittut lea badjel 80 % jus buohccá dávddain vuosttaš áiggi áhpehisdilis. Go boahkuha mánáid de hehte njoammudit áhpehis nissoniid.

Boahkuheami birra

Boahkuheapmi mii geavahuvvo lea MMR Vaxpro, ja das lea ealli, goariduvvon virus. Dáhphuvvá ahte boahkobáiki bávččaga, ruvsoda ja bohtana muhttin áiggi manŋá boahkuheami. Ovtta gitta guokte vahkku manŋá boahkuheami sáhhtet muhttin mánat oážžut geahppa dávdamearkkaid daid dávddain maid vuostá boahkuheapmi suodjala, muhto lea eahpedábálaš ahte dát dáhphuvvá singuin geat leat ovdal jo ožžon ovtta dosa. Feber ja ihtaluvvan lea dábáleamos. Gávnnat eanet dieđuid Priorix sisdoalu ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra Stáhta dálkkasdoaimmahaga neahttasiidduin www.legemiddelsok.no (Girjedárogillii)

Muitte addit dieđuid dearvvašvuodabuohccidivššárii

Atte dieđu jus mánás lea immunaváili dahje geavaha dálkasiid mat váikkuhit immunasuodjalussii. Mital maiddá jus mánás leat allergijat dahje jus sus ovdal lea leamaš allergijalaš reakšuvdna dálkasiidda dahje boahkuide. Jus máná oážžu allergijaboahkuheami (hyposensibiliserema) dahje lea ožžon eará lágan boahkuid manimuš 4 vahkku, atte dieđu dearvvašvuodabuohccidivššárii. Eanet dieđut leat gávdnamis neahttasiiddu: <https://www.fhi.no/om-bvp>

Boahkuheapmi lea plánejuvvon: Dáhton: _____ Dii: _____ Báiki: _____

Dearvvašvuodabuohccidivššár : _____ Telefvdnanummir: _____

Gaikko dáikko:

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____ Luohkká: _____

JMun/moai háliidetne ahte mu/munno máná:

galgá boahkuhuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá

ii galgga boahkuhuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá

Ovddasteaddji geas lea váhnenovddasvástáduš: Eadni Áhčči Eará olmmoš

Ovddasteaddji olles namma (čále čielgasit): _____

Ovddasteaddji vuolláičála: _____ Telefvdnanummir: _____

Áššáigullelaš dearvvašvuodadieđut máná birra: